

MARTS 2024

PRIS PÅ BÆREDYGTIGHED

Økologisk Landsforenings model for CO₂- og Marknaturafgift i landbruget.

ØKOLOGISK LANDSFORENING VIL INDARBEJDE CO₂- AFGIFTEN I UDMØNTNINGEN AF EU'S LANDBRUGS- STØTTEORDNINGER OG SUPPLERE CO₂-AFGIFTEN MED EN MARKNATURAFGIFT

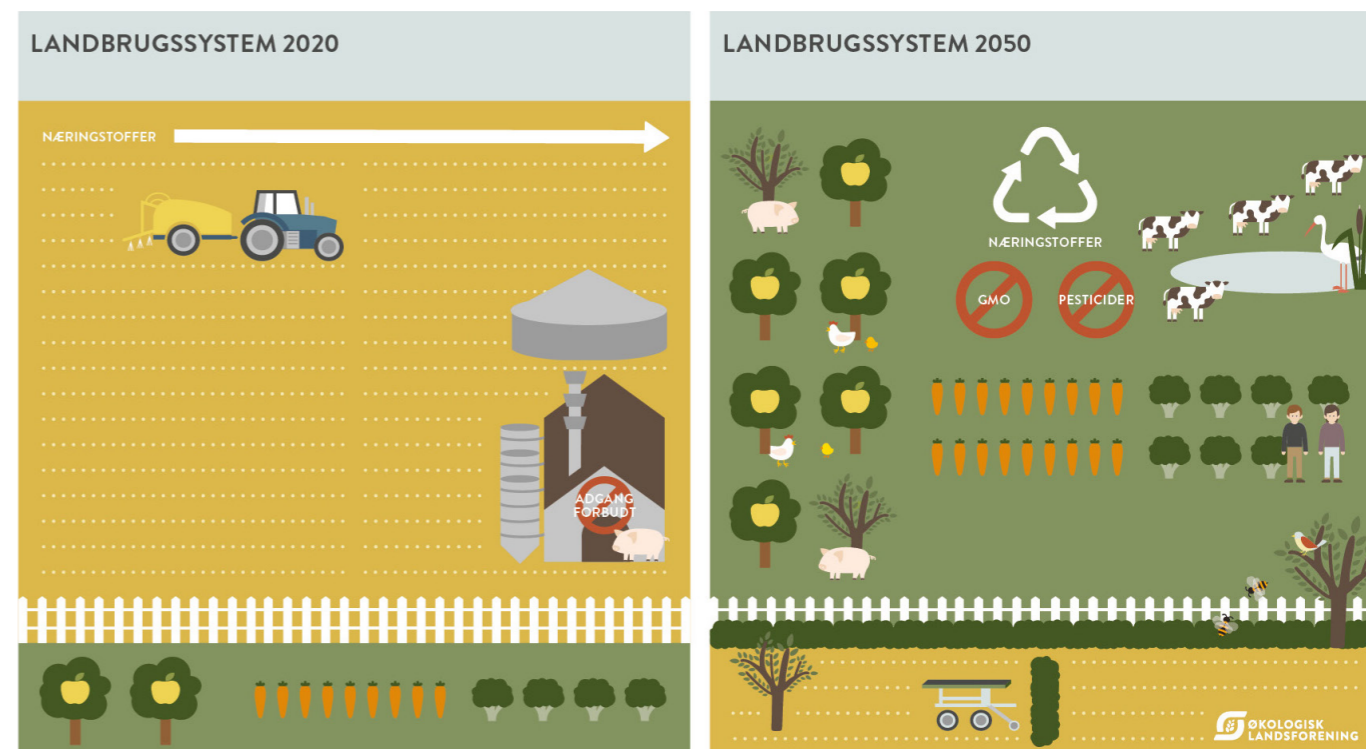
FIRE FORUDSÆTNINGER OG FIRE PRINCIPPER

FORUDSÆTNINGER

1. Der tages udgangspunkt i helhedstilgangen – bæredygtighed indeholder, at man ikke kun ser på én enkelt parameter som klima
2. Danske producenter skal opretholde deres konkurrenceevne. Dvs. Danmark kan gå foran, så længe det ikke rammer danske producenters konkurrencedygtighed.
3. En ændring af landbrugsstøtteordninger væk fra passiv arealstøtte over til betaling for fælles goder er en uadskillelig del af modellen
4. Eventuelt (opkrævede)/ tilbageholdte midler fra landbruget til at betale for negative eksternaliteter som CO₂-belastning, skal reinvesteres krone for krone i landbruget til fremme af helhedsorienteret landbrug, der leverer på klima, natur, rent drikkevand og dyrevelfærd

PRINCIPPER

1. Resultatorientering fremfor individuelle tilsagnsordninger på hvert enkelt tiltag
2. Der introduceres både et CO₂ adfærdsloft og et Marknaturindeks
3. Klima- og naturtiltag finansieres af EU's landbrugsstøttemidler - jo bedre der leveres jo højere betaling
4. Udbetaling på grundlag af bruttoarealmodellen

HELHEDSMODEL: CO₂- OG MARKNATURAFGIFT

- Bedriften skal både holde sig under et max. CO₂-adfærdsstal og dokumentere et mindste Mark-naturindeks/ha for at få fuld EU grundbetaling
- Resultater, der er bedre end minimumskravene, udløser supplerende betaling fra eco-schemes
- Resultater der er dårligere end minimumskravene udløser støttetæk eller afgiftsopkrævning

BEDRIFTENS CO₂-ADFÆRDSTAL

Adfærdstallene* udledes af årlige bedriftsklimaregnskaber, der indeholder følgende parametre:

- Lattergas og methanudledning, som indgår i den årlige indberetning til IPCC
- Opgørelse af kulstofopbygning på bedriftsniveau
- Bevægelser ind og ud af bedriften (foder, gødning, maskinarbejde, dyr)
- Kvalitative tiltag, der ikke er tilstrækkelig dokumentation for til kvantificering, f.eks. holistisk afgræsning, komposteringsmetoder, reduceret jordbehandling

BEDRIFTENS MARK-NATURINDEKS

Mark-naturindekset fremkommer som et udtryk for tilstanden i de arealstyper, der optræder i Landbrugsstyrelsens markbloksystem og som udgør bruttoarealet. Det vil sige omdriftsarealerne inklusiv arealer med vedafgrøder, arealer med permanent græs og landskabelementer.

Pointsummen der udtrykker Mark-naturindekset

Kvantitative points opgjort på satellitfotos, der værdisætter

grundlaget for natur på ejendommen qua ejendommens struktur.

- Markernes størrelse udtrykt ved forholdstallet omkreds: areal; Landskabelementernes størrelse udtrykt ved forholdstallet omkreds: areal og permanente græsmarkers og landskabelementers frekvens i forhold til bruttoarealet

Kvalitative points opgjort på grundlag af indberetning i Fællesskemaet og vurdering fra naturkonsulent

- Omdriftsarealet inklusiv vedafgrøder udtrykt ved sædskiftets alsidsighed; Diversitet på arealet; midlertidige tiltag; maskinaktiviteter; jordbehandlingsintensitet; kemi

Kvalitative point opgjort på grundlag af vurdering fra autoriseret naturkonsulent

- Permanent græs
Alder; Diversitet; Indikatorarter
- Landskabelement på og i tilknytning til dyrkningsarealer (omgivet af marker, jf GLM def)

Diger; markveje; læhegn; solitære træer; råstofgrave; vandhuller etc. med en vurdering af i hvilket omfang elementerne tilbyder et økologisk rum, der indeholder følgende fire funktioner:

1. Skjul (for andre dyr)
2. Ly (vind og vejr)
3. Varme (sollys, åbenhed)
4. Fødegrundlag (urter)

* Enheden adfærdstal håndterer, at eksakt effekt på bedriftsniveau kan være usikker eller pt. ukendt

TALLERKEN 2020

TALLERKEN 2050

ØKOLOGISK
LANDSFORENING

EFFEKT

- Betaling fra EUs landbrugsstøtte går til bæredygtige produkter. Jo mere bæredygtig, jo højere betaling fra EU
- Det bliver dyrere, at producere fødevarer med et højt klima- og naturaftryk
- Realeffekten af modellen afhænger af, hvor man politisk lægger CO₂ adfærdsloftet og Mark-naturindekset.

PERSPEKTIVER

- Hvis der er politisk vilje kan modellen over tid bringe os frem til et landbrug, med en bæredygtig balance mellem animalsk produktion og vegetabilsk produktion til konsum
- Mere liv i og ved markerne
- En husdyrproduktion som afspejler dens værdi i økosystemet

- Rent luft- og vandmiljø
- Fødevarer uden pesticidrester
- At samfundsgoder og fødevarer bliver ligeværdige produkter i landbruget

Der er allerede opbygget et administrativt set up omkring landbruget med registrering af landbrugets aktiviteter, der påvirker klima og natur.

Det giver ikke mening at opbygge et nyt parallelt system, der skal opkræve midler fra landbruget, samtidigt med at landbruget modtager midler fra et andet administrativt system.

Det er mere effektivt at slå systemerne og pengestrømmen sammen.

CO₂- OG MARKNATURAFGIFT VIA LANDBRUGSSTØTTE- SYSTEMET EN BEDRE VEJ END INTRODUKTION AF ET NYT CO₂ AFGIFTSSYSTEM I LANDBRUGET